

[Landbrugsministeren.]

hævdedet, at for mig staar det ganske klart, at der er ingen, der har tænkt sig, at fordi Folk er gaaet ind som Garanter for at støtte Oprettelsen af en Forening, hvis Formaal det er at udlaane til Medlemmerne, skulde det forhindre dem i at gaa ind i en anden Forening. Jeg kan heller ikke være enig i, at denne Bestemmelse er sat ind i Lovforslaget, for at Staten derved skulde sikre sig, at de enkelte Laan ikke blev alt for usolide, for hvis Staten har tænkt sig noget saadant, har den været meget naiv, der er i Tusindvis af usikre Folk, som kan optages. Vi har ingen anden Sikkerhed end det solidariske Ansvar, og det afgøres af Medlemmerne selv.

Jeg tror, at baade juridisk og sagligt er den Afgørelse, der er truffet, fuldstændig forsvarlig, men hvis det piner det ærede Medlems juridiske Samvittighed, har jeg naturligvis ikke noget imod, da Lovforslaget nu skal i Udvalg, at man skriver de Par Ord til, som er i Overensstemmelse med den Fortolkning, der er givet. Men for min Samvittigheds Skyld er det ikke nødvendigt, det forekommer mig, at det er en Selvfølge, at det skal forstaas saaledes, og jeg kan forsikre det ærede Medlem for, at saaledes er der handlet i overmaade mange Tilfælde, og at hvis der ikke var en saadan Elasticitet til Stede, at en Minister, hvor han føler sig ganske overbevist om, at saaledes skal et bestemt Ord forstaas, kunde fortolke det i den Retning, vilde man gøre baade Lovgivning og Administration en daarlig Tjeneste ved at gennemføre en saadan Betragtning.

Med Hensyn til det ærede Medlems Bemærkning om, at Landbrugsministeriet maatte have et Ansvar, maa jeg sige, at det er det, jeg har hævdedet her. Landbrugsministeriet har Ansvaret, vi har givet Instruktioner til Formændene i Amtskommissionerne, og vi giver Instruktioner og griber ind ved næsten enhver Vedtægtsbearbejdelse. Det er det, jeg hævder, at vi har Ansvaret overfor denne Forsamling, jeg i min Person repræsenterer Landbrugsministeriets Ansvar, saa længe jeg har den Ære at være Landbrugsminister; men jeg maa benægte Berettigelsen til her at forlange Oplysning om den enkelte Embedsmands Stilling, saa maatte man ogsaa give de enkelte Embedsmænd Adgang til at for-

svare sig her fra denne Talerstol. Lige saa lidt som Ministeren nogen Sinde kan dække sig bag sine Embedsmænd, lige saa lidt kan man kalde Embedsmændene frem her. Det er Ministeren, som har Ansvaret, og det er hans Pligt her at forsvare de Afgørelser, han har truffet. Jeg har under hele Forhandlingen hævdedet, at Landbrugsministeriet overfor dette høje Ting har Ansvaret for de Instruktioner, det giver, men Amtsudvalgene, som i øvrigt har været en udmærket og fortrinlig Hjælp, og som man ser hen til med fuld Tillid, er kun raadgivende. Det er Landbrugsministeriet og til syvende og sidst Landbrugsministeren, som har Afgørelsen, men derfor er det ogsaa Landbrugsministeriet og Landbrugsministeren, som har Ansvaret.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Bording har Ordet for en kort Bemærkning.

Bording: Den højtærede Minister svarede ikke paa Spørgsmaalet om det begrænsede Ansvar. Jeg vil gerne stille Spørgsmaalet saa klart som muligt: Har Ministeren fortolket Loven saaledes, at en større Landmand kan begrænse sit Ansvar f. Eks. til en Tiendedel af Jordværdien? For saa vidt de andre 29 Medlemmer, hvis der er 30 Medlemmer i Foreningen, intet ejer, og disse Landmænd laaner Penge til saa store Beløb, at Tabet ikke kan dækkes ved hans Tiendedel af Jordværdien, vil det saa sige, at denne større Landmand er fri for Resten af Ansvaret? Jeg forstaar, at der skal være solidarisk Ansvar i disse Foreninger, men saa maa man, naar de andre er insolvente, betale til sidste Hvid. Hvis man kan begrænse sit Ansvar til en bestemt Del af Jordværdien, er det en meget stor Fordel, disse Mennesker faar; det fremgik i nogen Grad af Ministerens Udtalelser før, at det var saadan, og det vil jeg gerne have bekræftet, det forekommer mig nødvendigt at faa Klarhed herover.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Den enkelte Landmand kan ikke begrænse sit Ansvar, men Foreningen kan sige til en Landmand: Vi vil ikke have dig med, der har en Jord, hvis Værdi er 500 000 Kr. Hvis du gaar ind paa, at vi mellem os